

Поважни настани:

- **САД:** Доналд Трамп е новиот американски претседател
- **Евروزона:** Есенски проекции на ЕК, солидни показатели за индустријата
- **Кина:** Различни показатели

Резултатот од изборот на претседател на САД не беше како што се очекуваше од страна на пазарите. На изборите победи претставникот на Републиканската партија, Доналд Трамп, со 290 изборни гласови, наспроти 228 на кандидатката од Демократската партија, Хилари Клинтон, за којашто пазарите предвидуваа дека ќе стане претседател. Новиот претседател ќе биде инаугуриран на 20 јануари 2017 година. Воедно, Републиканската партија го освои мнозинството гласови и за двете тела на Конгресот, Домот и Сенатот, што би значело дека претседателот Трамп полесно би успеал во спроведувањето одделни политики, но тие ќе бидат дополнително дефинирани. Главно, во рамки на Републиканската партија постои согласност за намалување на даноците и отповикување на Законот за здравствена заштита¹, но и разлики околу јавните расходи, минималните плати и постојните договори за слободна трговија. Во својата кампања, а и во обраќањето по победата, Трамп ја нагласи потребата од обемен инфраструктурен план, односно повисоки инфраструктурни расходи и следствено, силна фискална експанзија. Пазарните аналитичари² сметаат дека влијанието на политиките што ќе ги спроведува новиот претседател на глобално ниво ќе се пренесува преку неколку канали. Најпрво, фискалниот стимул ќе доведе до зголемување на побарувачката и увозот од страна на САД, а со тоа и на глобалните инфлациски притисоци и глобалната побарувачка, од што би имале корист Европа и Источна Азија. Од друга страна, политиката на САД би делувала ограничувачки врз глобалниот раст заради протекционизмот во трговијата и инвестициите (пониски трговски текови и послаба глобална продуктивност). Во најмал дел, се очекуваат унилатерални царини на одредени производи, што би можело да го зголеми протекционизмот и од страна на најголемите земји во развој и да доведе до слаби фиксни инвестиции од страна на компаниите на глобално ниво. Исто така, се очекуваат отежнати услови за финансирање што би довеле до ризици за земјите во развој коишто немаат простор за реакција преку каматните стапки или имаат потреба од надворешно задолжување, а покрај тоа и натамошни

геополитички шокови заради очекуваните зголемени инвестиции во енергијата од страна на САД. На крајот, САД ќе се соочат со предизвици на безбедносен план во однос на својата геополитичка стратегија, пред сè со Иран, Кина и Русија. Во целина, се претпоставува дека, на долг рок, ефектите од зголемениот протекционизам и затегнатата имиграциска политика би ги надминале можните влијанија од пониските даноци и расходи за инфраструктура.

Показателите за американската економија беа во сенка на претседателските избори. Високофреквентните податоци за пазарот на труд беа поволни, односно покажаа намалување на бројот на барањата за социјална помош во неделата до 5 ноември за 11.000, на ниво од 254.000. Довербата на потрошувачите во ноември забележа силен пораст, што ги потврди позитивните согледувања од страна на потрошувачите. Според пазарите, веројатноста за зголемување на каматните стапки од страна на ФЕД на состанокот во декември се зголеми на неделна основа.

Во текот на неделата, беа објавени Есенските проекции на Европската комисија (ЕК). Според овие проекции, економскиот раст во Европската Унија и натаму е умерен и покажува незначителни знаци на закрепнување. Имено, за 2016 година се очекува дека растот ќе биде во склад со претходните прогнози (1,8% на годишна основа), а проекциите за 2017 и 2018 година се надолно ревидирани (од 1,9% на 1,8% и од 1,8% на 1,5%, соодветно). Во однос на инфлацијата, не беа променети прогнозите за следната година (од 1,5% во ЕУ и од 1,4% во еврозоната), во услови на многу бавно подобрување на економијата. Заради согледувањата за солиден капацитет за раст на Шпанија, прогнозите за нејзината економија за оваа година беа нагорно ревидирани, од 2,6% на 3,2%, додека за наредната година ЕК очекува дека растот ќе биде побавен, во износ од од 2,3% (2,5% според претходните проекции). Притоа, се очекува дека домашната побарувачка и понатаму ќе биде двигател на растот на шпанската економија. За Италија, ЕК очекува дека закрепнувањето ќе продолжи, но прилично бавно, главно поради затегнатите услови за финансирање и политичката несигурност коишто претставуваат пречка за посилен раст. ЕК прогнозира дека годишниот раст на италијанската економија ќе изнесува 0,9% во 2017 година и дека во 2018 година ќе забрза незначително достигнувајќи 1%. Слични беа очекувањата и на агенцијата „Стандард и Пурс“, којашто направи надолна ревизија на изгледите за растот на БДП на Италија за оваа и наредната година, од 1,1% на 0,9% и од 1,3% на 0,8%, соодветно, сепак очекувајќи стабилизирање на домашната побарувачка заради постепено подобрување на пазарот на труд. И покрај тоа, рејтингот на земјата од БББ- со стабилен изглед не беше променет, под

¹ Се однесува на „Obamacare“, којшто е федерален статут воведен од страна на претседателот Барак Обама на 23.3.2010 година со цел да ги трансформира здравствените институции и да го зголеми квалитетот на здравственото осигурување, покриеноста со здравствено осигурување и да ги намали трошоците за здравствена заштита. „Obamacare“ претставува најзначајно регулаторно реструктурирање на здравствениот систем на САД по воведувањето на „Medicare“ и „Medicaid“ во 1965 година.

² Roubini Global Economics, Danske Bank Research.

влијание на очекувањата дека италијанската влада ќе

продолжи со примената на структурните реформи за поддршка на економскиот раст и буџетските реформи со коишто би се стабилизираше и би се намалил високиот јавен долг.

Показателите за еврозоната покажаа дека индустриското производство има позитивен придонес во економскиот раст. И покрај намалувањето во септември³, индустриското производство во еврозоната забележа раст од 0,3% во третото тримесечје од годината (наспроти падот од 0,3% во претходниот квартал). Ваквото остварување упатува на мал, но позитивен придонес на овој сегмент во стапката на раст од БДП од 0,3% во третиот квартал.

Објавените показатели за Кина беа различни. Во октомври, стапката на инфлација забележа нагорна

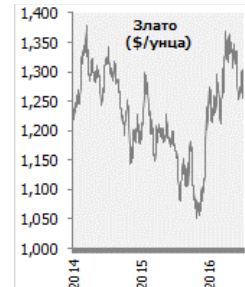
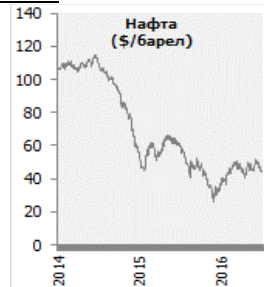
корекција од 1,9% на 2,1%, што беше во рамки на очекувањата и главно беше резултат на зголемените цени на храната. Од друга страна, податоците за надворешнотрговската размена покажаа позначително намалување на извозот и на увозот од прогнозите. Девизните резерви во октомври се намалија од 3.166,4 на 3.120,7 милијарди долари, што претставува најниско ниво од 2011 година наваму. Ваквата промена се должи на ценовните промени и курсните разлики, а покрај тоа и на сè уште присутните капитални одливи од Кина, во услови на загриженост за движењето на курсот на јуанот, којшто во октомври се сведе на најниското ниво во однос на САД-доларот во последните години. Овие показатели создадоа загриженост по објавата на позитивните остварувања за кинеската економија.

Позначајни пазарни движења

На финансиските пазари имаше значителна променливост по одржаните претседателски избори во САД. Првичните реакции беа негативни, што според пазарните аналитичари се поврзува со стравувањата од повторување на ситуацијата по изборите во 2000 година кога исходот не бил познат пет недели, или со неизвесноста од тоа кои политики ќе бидат спроведувани. Имено, по објавата на резултатот од изборите, инвеститорите покажаа одбивност кон преземање ризик: цените на акциите се намалија, курсот на САД-доларот ослабна во однос на еврото, приносите на државните обврзници во САД и Германија се намалија, цените на стоконите производи забележаа пад, додека цената на златото се зголеми. Ваквата реакција се должеше на изненадувањето од победата на Трамп и зголемувањето на неизвесноста. По ваквите промени, на пазарите беа забележани спротивни движења (закрепување на акциите, зајакнување на САД-доларот⁴ и раст на приносите на државните обврзници), што укажува дека инвеститорите брзо се пренасочија кон среднорочните последици од изборите. Претседателските избори во САД имаа влијание и врз европските финансиски пазари, а вниманието дополнително се насочи кон Европа и заради претстојните политички предизвици за одделни европски земји.

Селектирани пазарни показатели

	04.11.	11.11.	неделна промена
DAX индекс	10,259	10,668	4.0%
S&P индекс	2,085	2,164	3.8%
Euribor 3m (%)	-0.312	-0.312	0
USD Libor 3m (%)	0.8826	0.9057	2.3
Bund 10y (%)	0.14	0.31	17.3
UST 10y (%)	1.78	2.15	37.4
EUR/USD	1.1141	1.0855	-2.6%
Злато (\$/Oz)	1,302	1,256	-4%
Нафта (Brent, \$/barrel)	45.6	43.8	-4%

	Приноси во евро-зона и САД			
	EUR 6M	EUR 2Y	EUR 5Y	EUR 10Y
04.11.	-0.70	-0.64	-0.43	0.14
11.11.	-0.71	-0.60	-0.33	0.31
неделна промена (б.п.)	-1.2	3.7	9.6	17.3
	USD 6M	USD 2Y	USD 5Y	USD 10Y
04.11.	0.51	0.78	1.23	1.78
11.11.	0.58	0.92	1.56	2.15
неделна промена (б.п.)	7.1	13.1	32.5	37.4

³ Во септември, индустриското производство во еврозоната се намали за 0,8% на месечна основа.

⁴ На неделна основа, САД-доларот забележа апрецијација од 2,6%.

Календар за периодот 14 ноември – 18 ноември 2016 година

Понеделник 14.11	Вторник 15.11	Среда 16.11	Четврток 17.11	Петок 18.11
Кина – индустриско производство (октомври) Евროзона – индустриско производство (септември)	Франција, Велика Британија – стапка на инфлација (октомври) Германија – показател ЗЕВ (ноември) Евროзона – втора проценка на БДП (кв.3) САД – трговија на мало (октомври), показател Емпјар стејт (Empire State) (ноември)	Велика Британија – барања за социјална помош (октомври), стапка на невработеност (септември) САД – индустриско производство (октомври), показател НАХБ (ноември)	Велика Британија – трговија на мало (октомври) Евросона – стапка на инфлација (октомври) САД – стапка на инфлација (октомври), првични барања за социјална помош (недела до 12 ноември), број на започнати градби на куќи, издадени дозволи за градба (октомври), показател Филадельфија ФЕД (ноември)	/